

Naar een nieuw stelsel
bevoegdheden beroepsgericht vmbo
en praktijkgerichte programma's gl/tl

Knelpunten in de huidige situatie

1. De beroepsgerichte vakken veranderen geregeld van inhoud en benaming. Er zijn keuzevakken en een praktijkgericht vak bijgekomen. De regelgeving is steeds aangepast en daardoor ondoorzichtig geworden.
2. De regel van bevoegdheid voor een vak werkt niet altijd in de praktijk. Het stelsel zit door deze koppeling muurvast. Bijv. het keuzevak Dans hoort bij het profiel D&P, Interieur bij BWI.
3. Er is nog geen structurele bevoegdheid voor het praktijkgerichte programma in de gl/tl.
4. Er is geen snelle route voor onbevoegden mbo 4 praktijkmensen in de niet technische vakken die, veelal op latere leeftijd, een bevoegdheid willen behalen en voor de klas willen staan.

Een nieuw stelsel: een clusterbevoegdheid

Het voorstel is:

Elk praktijkgericht vak koppelen aan een breder bevoegdheidscluster.

Dit geldt voor:

- De 10 beroepsgerichte profielvakken in de basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte en gemengde leerweg van het vmbo.
- De 13 praktijkgerichte programma's in de gemengde en theoretische leerweg van het vmbo.
- De 189 beroepsgerichte keuzevakken in de basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte en gemengde leerweg van het vmbo.

5 bevoegdheidsclusters

Groen

Handel en
zakelijke
dienstverlening

Techniek en
technologie

Zorg en welzijn

Brede
oriëntatie

Schematische indeling clusterbevoegdheden

Bevoegdheidscluster	Beroepsgericht profiel (vmbo bb, kb en gl)	Praktijkgericht programma (vmbo gl en tl)
Groen	Groen	Groen
Handel en zakelijke dienstverlening	Economie en Ondernemen (E&O)	Economie en Ondernemen (pgp E&O)
	Horeca, Bakken en Recreatie (HBR)	Horeca, Bakken en Recreatie (pgp HBR)
Techniek en technologie	Bouwen, Wonen en Interieur (BWI)	Bouwen, Wonen en Interieur (pgp BWI)
	Maritiem en Techniek (MaT)	Maritiem en Techniek (pgp MaT)
	Media, Vormgeving en ICT (MVI)	Media, Vormgeving en ICT (pgp MVI)
	Mobiliteit en Transport	Mobiliteit en Transport (pgp M&T)
	Produceren, Installeren en Energie (PIE)	Produceren, Installeren en Energie (pgp PIE)
		Techniek en Innovatief Vakmanschap (pgp TiV)
Zorg en Welzijn	Zorg en Welzijn (Z&W)	Zorg en Welzijn (pgp Z&W)
Brede oriëntatie	Dienstverlening en Producten (D&P)	Dienstverlening en Producten (pgp D&P)
		Technologie en Toepassing (pgp T&T)
		Informatietechnologie (pgp IT)

Voordelen clusterbevoegdheid

- Het bevoegdheden stelsel wordt eenvoudiger en flexibeler.
- Een bredere oriëntatie op de inhoud van het beroep; doordat de bevoegdheid breder is gedefinieerd, kan het bevoegd gezag in overleg tussen met de leraar, de leraar breder inzetten. Namelijk voor alle vakken en onderdelen waarvoor de leraar is opgeleid binnen een bepaald cluster.
- Winst voor de beroepsgerichte keuzevakken, waarbij de koppeling tussen het profiel vak en het keuzevak wordt losgelaten.
- Een brede bevoegdheid voor het praktijkgericht programma waardoor de inzet van leraren verbetert.
- Aanvullende scholingstrajecten zullen bijdragen aan bredere kennis van leraren. Dit leidt tot een verandering in de inzetbaarheid binnen de sector, maar de bevoegdheid blijft hetzelfde.

(Na)scholing en opleiding van leraren

Praktijkleraren moeten altijd op de hoogte blijven van ontwikkelingen in hun vakgebied:

- Er is nu een na- en bijscholingsaanbod voor leraren in de beroepsgerichte vakken en de praktijkgerichte programma's.
- Lerarenopleidingen technisch beroepsonderwijs werken samen in een project terugdringen leraren techniekonderwijs en verbeteren van de (zij)instroom.
- Er wordt een opleidingsaanbod ontwikkeld voor de praktijkgerichte programma's.

Gesprekspunten

- Zien jullie ook de voordelen van een clusterbevoegdheid?
- Hoe denken jullie over de clusterbevoegdheid voor de technische profielen in het vmbo?
- Hoe kijken jullie aan tegen de inzetbaarheid van leraren in overleg met het bevoegd gezag?